

Cauza C-445/19**Rezumatul cererii de decizie preliminară întocmit în temeiul articolului 98 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții de Justiție****Data depunerii:**

6 iunie 2019

Instanța de trimitere:

Østre Landsret (Danemarca)

Data deciziei de trimitere:

29 mai 2019

Reclamantă:

Viasat Broadcasting UK Ltd

Pârâte:

TV 2/Danmark A/S

Regatul Danemarcei

Obiectul procedurii principale

Viasat Broadcasting UK Ltd (denumită în continuare „Viasat”) a solicitat ca TV 2 Danmark A/S (denumită în continuare „TV 2”) să fie obligată să plătească așa-numita „dobândă corespunzătoare perioadei de ilegalitate” în valoare de 1 746 300 000 DKK pentru ajutorul de stat primit de TV 2 în perioada cuprinsă între anii 1995 și 2003, într-o situație în care ajutoarele au fost ulterior aprobate sub formă de compensații pentru obligația de serviciu public în temeiul articolului 106 alineatul (2) TFUE. TV 2 și statul danez au solicitat ca această cerere să fie respinsă și au prezentat o serie de obiecții cu privire la existența și la nivelul unei creanțe pentru dobânda corespunzătoare perioadei de ilegalitate.

Obiectul și temeiul juridic al trimiterii preliminare

Cererea de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 al doilea paragraf TFUE în ceea ce privește conținutul și întinderea obligației statelor membre de a impune unui beneficiar al ajutorului de stat să plătească așa-numita

„dobândă corespunzătoare perioadei de ilegalitate” astfel cum a fost descrisă, printre altele, în Hotărârea din 12 februarie 2008, CELF, C-199/06, ECLI:EU:C:2008:79, și în Hotărârea din 18 decembrie 2008, Wienstrom, C-384/07, ECLI:EU:C:2008:747.

Întrebările preliminare

1) Obligația instanței naționale de a dispune ca beneficiarul ajutoarelor să plătească dobânda corespunzătoare perioadei de ilegalitate (a se vedea Hotărârea CELF) se aplică și într-o situație precum cea în speță, în care ajutoarele de stat ilegale au constituit compensații pentru obligația de serviciu public care au fost ulterior declarate compatibile cu piața internă în temeiul articolului 106 alineatul (2) TFUE și în care aprobarea a fost acordată pe baza unei evaluări a situației financiare globale a întreprinderii de servicii publice în ansamblu, inclusiv a capitalizării sale?

2) Obligația instanței naționale de a dispune ca beneficiarul ajutoarelor să plătească dobânda corespunzătoare perioadei de ilegalitate (a se vedea Hotărârea CELF) se aplică și în privința sumelor care, în împrejurări precum cele în speță, sunt transferate de la beneficiarul ajutoarelor către întreprinderi afiliate în temeiul unei obligații de drept public, dar care sunt considerate, printr-o decizie finală a Comisiei, a constitui un avantaj pentru beneficiarul ajutoarelor, în sensul articolului 107 alineatul (1) TFUE?

3) Obligația instanței naționale de a dispune ca beneficiarul ajutoarelor să plătească dobânda corespunzătoare perioadei de ilegalitate (a se vedea Hotărârea CELF) se aplică și în privința ajutoarelor de stat pe care beneficiarul acestora, în împrejurări precum cele în speță, le-a primit de la o întreprindere controlată de stat, având în vedere că resursele acestora din urmă provin în parte din comercializarea serviciilor beneficiarului ajutoarelor?

Dispozițiile de drept al Uniunii citate

Articolele 102 TFUE, 106 TFUE, 107 TFUE și 108 TFUE

Comunicarea Comisiei privind aplicarea normelor referitoare la ajutoarele de stat de către instanțele naționale (2009/C 85/01) (denumită în continuare „Comunicarea privind cooperarea”)

Comunicarea Comisiei: Pentru o punere în aplicare eficientă a deciziilor Comisiei de obligare a statelor membre să recupereze ajutorul de stat ilegal și incompatibil (2007/C 272/05) (denumită în continuare „Comunicarea privind recuperarea ajutorului de stat”)

Deciziile Comisiei citate

Decizia 2006/217/EC a Comisiei din 19 mai 2004 privind măsurile puse în aplicare de Danemarca în favoarea TV 2/Danmark, NN 22/2002 (denumită în continuare „decizia din 2004”)

Decizia C(2004) 3632 final a Comisiei din 6 octombrie 2004 privind ajutorul de stat nr. N 313/2004 privind recapitalizarea TV 2 DANMARK A/S (denumită în continuare „decizia privind recapitalizarea”)

Decizia C(2008) 4224 final a Comisiei din 4 august 2008 în cazul N 287/08 („decizia privind ajutorul de salvare”)

Decizia 2011/839/UE a Comisiei din 20 aprilie 2011 privind măsurile puse în aplicare de Danemarca (C 2/03) în favoarea TV2/Danmark (denumită în continuare „decizia din 2011”)

Decizia 2012/109/UE a Comisiei din 20 aprilie 2011 privind ajutorul de stat nr. C 19/09 (ex N 64/09) pe care Danemarca intenționează să îl acorde pentru restructurarea TV2 Danmark A/S (denumită în continuare „decizia privind restructurarea”)

Jurisprudența citată a Curții de Justiție a Uniunii Europene

Hotărârea Altmark, C-280/00, ECLI:EU:C:2003:415

Hotărârea CELF, C-199/06, ECLI:EU:C:2008:79

Hotărârea Wienstrom, C-384/07, ECLI:EU:C:2008:747

Hotărârea TV 2/Danmark/Comisia, C-649/15 P, ECLI:EU:C:2017:835

Hotărârea Comisia/TV 2/Danmark, C-656/15 P, ECLI:EU:C:2017:836

Hotărârea Viasat Broadcasting UK/TV 2/Danmark, C-657/15 P, ECLI:EU:C:2017:837

Hotărârea Viasat Broadcasting UK/Comisia, C-660/15, ECLI:EU:C:2017:178

Hotărârea TV 2/DANMARK A/S și alții/Comisia, T-309/04, T-317/04, T-329/04 și T-336/04, ECLI:EU:T:2008:457

Hotărârea TV 2/Danmark/Comisia, T-674/11, ECLI:EU:T:2015:684

Hotărârea Viasat Broadcasting UK/Comisia, T-125/12, ECLI:EU:T:2015:687

Hotărârea Eesti Pagar, C-349/17, ECLI:EU:C:2019:172

Hotărârea Residex Capital IV CV, C-275/10, ECLI:EU:C:2011:814

Hotărârea Siemens/Comisia, T-459/93, ECLI:EU:T:1995:100

Dispozițiile naționale invocate

Lov om radio-og fjernsyns virksomhed (Legea privind transmisiile de radio și televiziune), în special articolele 24, 29, 30 și 33

Prezentare succintă a situației de fapt și a procedurii principale

- 1 Reclamanta din procedura principală este societatea de televiziune comercială Viasat. Cele două părți sunt statul danez (reprezentat de Ministerul Culturii) și, respectiv, societatea de stat de servicii publice de televiziune TV 2. TV 2 a fost înființată în 1986 ca instituție autonomă, supusă controlului statului în temeiul normelor relevante prevăzute de Legea privind transmisiile de radio și televiziune. Din momentul în care a fost înființată, societății TV 2 i-au fost impuse obligații de serviciu public. Viasat și TV 2 sunt concurente pe piața daneză de distribuție de canale de televiziune pe întreg teritoriul național.

Schema de finanțare a TV 2 în perioada cuprinsă între anii 1995 și 2004

- 2 În Danemarca, temeiul juridic pentru măsurile de finanțare în favoarea TV 2 în anii relevanți în prezenta cauză l-au constituit diferitele versiuni ale Legii privind transmisiile de radio și televiziune: a se vedea descrierea acestora în decizia din 2011.
- 3 Înființarea TV 2 și operațiunile inițiale au fost finanțate prin intermediul unui împrumut de constituire în valoare de 510,8 milioane DKK, fără infuzie de capital. TV 2, care a fost capitalizată într-o măsură redusă de la înființarea sa, a finanțat operațiunile în curs prin resurse provenite din taxa de radiodifuziune și prin veniturile din vânzarea timpului său de transmisie dedicat publicității, operațiune de care, până în 1997, s-a ocupat societatea de stat independentă TV 2 Reklame A/S. În plus, finanțarea provenea din veniturile rezultate din vânzarea de programe și alte servicii. În perioada cuprinsă între anii 1995 și 1996, finanțarea TV 2 a fost reglementată după cum urmează proporția din taxa de radiodifuziune care revenea TV 2 a fost direcționată către un anumit fond de stat denumit fondul TV 2. Profitul de la TV 2 Reklame A/S provenit din vânzările de publicitate la TV 2 menționate anterior ale acestei societăți a fost direcționat, de asemenea, către fondul respectiv. În conformitate cu articolul 30 din Legea privind transmisiile de radio și televiziune, „activitățile colective ale TV2” (cu alte cuvinte, atât activitățile sale de la nivel național, cât și cele de la nivel regional: pentru mai multe detalii, a se vedea mai jos) au fost finanțate „prin sume transferate din fondul TV 2, în conformitate cu bugetele-cadru stabilite de către ministrul culturii.” Potrivit lucrărilor pregătitoare referitoare la această reglementare, motivul existenței acestei scheme de direcționare a veniturilor TV 2 din publicitate prin TV 2 Reklame A/S și a fondului TV 2 l-a reprezentat dezideratul politic de a proteja independența editorială a TV 2. Articolele 29, 30 și 33 din Legea privind transmisiile de radio și televiziune (în versiunea în vigoare la acea dată) cuprind dispoziții detaliate referitoare la activitățile TV 2.

- 4 Părțile din litigiul principal sunt în dezacord cu privire la aspectul dacă profitul TV 2 Reklame A/S putea fi utilizate numai pentru a acoperi necesitățile de finanțare ale TV 2 și dacă TV 2 avea dreptul legal la veniturile în cauză. Instanța de trimitere [Østre Landsret (Curtea de Apel a Regiunii de Est)] a constatat în această privință că normele din Legea privind transmisiile de radio și televiziune în vigoare la acel moment prevedea în mod expres că ministrul culturii putea lua decizii prin care să dispună ca părțile din profitul TV 2 Reklame A/S să nu fie transferate către fondul TV 2. În mod similar, potrivit lucrărilor pregătitoare referitoare la reglementarea respectivă, ministrul culturii putea „decide partea din profitul din activitățile de publicitate care trebuie să fie transferată către fondul TV 2”. Prin urmare, această situație presupunea finanțarea prin cadrele bugetare, iar nu ca urmare a dreptului legal la venitul din publicitate.
- 5 Cu toate acestea, în practică, toate profiturile obținute de la TV 2 Reklame A/S atât în anul 1995, cât și în anul 1996 au fost transferate către fondul TV 2. În plus, în cursul celor doi ani, o sumă totală constând atât în resursele provenite din taxa de radiodifuziune, cât și în veniturile din publicitate a fost transferată din fondul TV 2 către TV 2, deși aceasta nu includea toate veniturile din publicitate care au fost transferate de la TV 2 Reklame A/S în fondul TV 2.
- 6 TV 2 Reklame A/S și fondul TV 2 au fost lichidate la 1 ianuarie 1997. TV 2 a preluat ulterior activitatea de vânzare a timpului de transmisie dedicat publicității și, astfel, a obținut în mod direct veniturile din publicitate. Tot începând de la acel moment, TV 2 a primit, de asemenea, resursele provenite din taxa de radiodifuziune direct de la celălalt canal de serviciu public danez DR (care s-a ocupat de colectarea taxei respective). Atunci când fondul TV 2 a fost lichidat, activele fondului au fost transferate către TV 2.
- 7 În plus, în perioada cuprinsă între anii 1995 și 2002, TV 2 a beneficiat de o serie de avantaje din partea statului: acestea au constat în (i) o scutire de la plata impozitului pe profit; (ii) clauze privind scutirea împrumutului de constituire a societății de la plata dobânzii și a ratelor; (iii) o garanție de stat pentru împrumutul de funcționare până la sfârșitul anului 1996; și (iv) plata unei taxe excesiv de mici pentru frecvența de emisie. Toate aceste avantaje au fost clasificate drept ajutoare de stat existente.
- 8 TV 2 a încetat să mai perceapă taxa de radiodifuziune la 1 iulie 2004, dată la care instituția autonomă a fost transformată în societatea cu răspundere limitată actuală TV 2/DANMARK A/S. Societatea TV 2 nu a putut să colecteze taxe de abonament și nu a avut acces la finanțare prin împrumut extern. De la început, TV 2 s-a confruntat cu dificultăți financiare, care pot fi atribuite în principal capitalizării reduse a acesteia. Statul danez a decis că TV 2 ar trebui să își constituie capitalul propriu necesar din profitul obținut în cursul activității. În perioada cuprinsă între anii 1995 și 2002, TV 2 a trecut de la un capital propriu negativ în valoare de 97.8 milioane DKK la un capital propriu pozitiv de 550,5 milioane DKK. La sfârșitul anului 2005, capitalul propriu al TV 2 a însumat 652 de milioane DKK.

Obligațiile de serviciu public ale TV 2 și relația cu posturile regionale ale TV 2

- 9 La momentul înființării sale, TV 2 avea o singură întreprindere la nivel național. Ulterior, au fost înființate o serie de „întreprinderi regionale” (denumite în continuare „posturile regionale”). În perioada în cauză, întreprinderea TV 2 a fost alcătuită, astfel, din nouă întreprinderi publice independente: întreprinderea națională și opt întreprinderi regionale, fiecare având propriul consiliu regional independent, propriul consiliu de administrație, propriul consiliu de programe, propriul comitet executiv și propria responsabilitate cu privire la buget și la programe.
- 10 În perioada cuprinsă între anii 1995 și 2004, în temeiul Legii privind transmisiile de radio și televiziune, TV 2 a avut obligația de a produce și de a difuza programe de televiziune naționale și regionale. Întreprinderea națională și posturile regionale trebuiau să își difuzeze programele pe aceeași rețea de difuzare întrucât partajau timpul de emisie între ele. TV 2 a primit veniturile din publicitate generate în legătură cu prezentarea programelor regionale. Până în anul 2003, posturile regionale nu dețineau propriile lor licențe de emisie și propriile lor contracte de servicii publice cu statul. Nici posturile regionale nu aveau propriile lor acte constitutive și nu puteau să prezinte rapoarte privind serviciul public ministrului, întrucât îi revenea TV 2 sarcina să prezinte rapoarte privind serviciul public prin care să arate modul în care obligația generală de serviciu public a fost îndeplinită. Acest lucru s-a schimbat, de asemenea, în anul 2003.
- 11 După cum s-a arătat mai sus, până în anul 1997, resursele provenite din taxa de radiodifuziune au fost transferate din fondul TV 2 către TV 2. După cum s-a menționat de asemenea, fondul TV 2 a fost lichidat în anul 1997. După cum s-a menționat, după data respectivă, activitățile generale ale TV 2 au fost finanțate din partea din resursele provenite din taxa de radiodifuziune care revenea TV 2, din venituri din publicitate provenite din publicitatea difuzată la TV 2 și din venituri obținute din vânzarea de programe și alte servicii, precum și din granturi și altele. În plus, TV 2 a făcut obiectul unei obligații de drept public de a transfera o sumă minimă anuală posturilor regionale. Conducerea centrală a TV 2 era cea care, în fiecare an, stabilea „bugetul pentru întreprinderea națională, inclusiv alocarea de resurse pentru fiecare întreprindere regională individuală a TV 2”: a se vedea articolul 24 alineatul (1) din Legea privind transmisiile de radio și televiziune. Resursele alocate urmau să fie luate din venitul total al TV 2 și, astfel, nu era necesar ca suma în cauză să provină neapărat din resursele din taxa de radiodifuziune primite de TV 2. În perioada cuprinsă între anii 1997 și 2002, TV 2 a alocat o sumă totală de aproximativ 2 miliarde DKK posturilor regionale.
- 12 Instanța de trimitere consideră că nu este adecvată calificarea alocării resurselor posturilor regionale drept „[...] remunerație” plătită posturilor regionale pentru difuzarea de programe în intervalele regionale, astfel cum a făcut Tribunalul la punctul 171 din hotărârea pronunțată în cauza T-674/11. Realitatea a fost că, în perioada cuprinsă între anii 1997 și 2002, societății TV 2 i-a fost alocată partea

din resursele provenite din taxa de radiodifuziune pe care posturile regionale o primiseră până atunci din fondul TV 2, iar sarcina de a aloca resurse posturilor regionale a revenit, în consecință, societății TV 2, întrucât aceasta din urmă urma să aloce posturilor regionale o sumă care, potrivit lucrărilor pregătitoare legate de modificarea legislativă, urma să corespundă cel puțin sumei pe care posturile regionale o primiseră până atunci prin transfer din fondul TV 2 (275 de milioane DKK în anul 1996).

- 13 Atunci când întreprinderea națională TV 2 a fost transformată în societate cu răspundere limitată, cu efect de la 1 iulie 2004, obligația TV 2 de a aloca resurse în fiecare an posturilor regionale a încetat. În același timp, alocarea de resurse către TV 2 a fost modificată, astfel încât s-a ținut seama de faptul că TV 2 nu mai era ținută de această obligație. Astfel, în anul 2003, societății TV 2 i-a fost transferată suma de 151.1 milioane DKK reprezentând taxă de radiodifuziune, spre deosebire de suma totală de 556.2 milioane DKK reprezentând resurse provenite din taxa de radiodifuziune, care a fost transferată societății TV 2 în anul 2002. În schimb, începând din anul 2004, posturile regionale au primit o parte din resursele provenite din taxa de radiodifuziune direct de la celălalt canal de serviciu public danez, DR.

Cauzele de la nivelul Uniunii referitoare la schema de finanțare a TV 2 în perioada cuprinsă între anii 1995 și 2002

- 14 Prin decizia din 2004, Comisia a constatat că ajutoarele acordate între anii 1995 și 2002 în favoarea TV 2 sub formă de resurse provenite din taxa de radiodifuziune și de alte măsuri constituie ajutoare de stat acordate TV 2 care fac obiectul notificării, constatând, totodată, că măsurile erau compatibile cu piața comună potrivit articolului 86 alineatul (2) CE, cu excepția sumei de 628,2 milioane DKK pe care Comisia a calificat-o ca supracompensare, care trebuia, prin urmare, să fie recuperată de la TV 2. Decizia Comisiei a fost contestată în fața Tribunalului de către TV 2 și de către autoritățile daneze, precum și de către Viasat și de către Discovery Networks Danmark (fostă SBS Broadcasting SA/TvDanmark).
- 15 În conformitate cu decizia, la 29 noiembrie 2004, TV 2 a rambursat suma de 628,2 milioane DKK, inclusiv dobânzile și o sumă corespunzătoare pentru anul 2003, pe care autoritățile daneze au urmărit să o recupereze din proprie inițiativă (calculată conform aceleiași metode cu cea din decizia din 2004), inclusiv dobânda, ajungându-se la o sumă totală de 1 073 de milioane DKK.
- 16 Întrucât TV 2 ar fi devenit insolubilă în urma unei astfel de rambursări, Comisia, prin decizia privind recapitalizarea, și-a dat acordul ca guvernul danez să recapitalizeze TV 2 prin majorarea capitalului acesteia cu aproximativ 440 de milioane DKK și prin transformarea unui împrumut de stat de aproximativ 394 de milioane DKK în capital propriu. Decizia din 2004 a fost anulată prin Hotărârea Tribunalului din 22 octombrie 2008, TV 2/Danmark și alții/Comisia, T-309/04, T-317/04, T-329/04 și T-336/04. Noua decizie a Comisiei în acest caz a fost

adoptată la 20 aprilie 2011 (decizia din 2011). În Decizia din 2011, Comisia a constatat că, în perioada cuprinsă între anii 1995 și 2002, schema de finanțare a TV 2 a constituit ajutor de stat acordat TV 2 care face obiectul notificării. În această privință, *inter alia*, resursele provenite din taxa de radiodifuziune transferate de TV 2 către posturile regionale în perioada cuprinsă între anii 1997 și 2002 (aproximativ 2 miliarde DKK) și veniturile din publicitate ale TV 2 din anii 1995 și 1996 transferate societății TV 2 de către TV 2 Reklame A/S prin intermediul fondului TV 2 (aproximativ 1,5 miliarde DKK) au fost calificate drept ajutoare în temeiul articolului 107 alineatul (1) TFUE. În această privință, Comisia a constatat că toate veniturile transferate din fondul TV 2 către TV 2 între anii 1995 și 1997 au constituit ajutoare de stat acordate în favoarea TV 2. Cu toate acestea, în același timp, Comisia a aprobat cuantumul total al ajutorului acordat TV 2 ca fiind compatibil cu compensațiile pentru obligația de serviciu public, în conformitate cu articolul 106 alineatul (2) TFUE. TV 2 și Viasat au contestat decizia din 2011 în fața Tribunalului (cauzele T-674/11 și T-125/12), această decizie fiind în final menținută prin hotărârile pronunțate de Curtea de Justiție în recurs în cauzele C-649/15 P, C-656/15 P, C-657/15 P și C-660/15 P. Curtea de Justiție a confirmat *inter alia* că TV 2 Reklame A/S și fondul TV 2 erau întreprinderi publice controlate de statul danez, că resursele acestora erau la dispoziția statului și că, prin urmare, era o chestiune care implica un avantaj finanțat prin intermediul resurselor de stat. Pentru o descriere mai detaliată a procedurii se face trimitere în special la Hotărârile Curții de Justiție pronunțate în cauzele C-649/15 P și C-660/15 P.

Alte cauze referitoare la ajutoare de stat privind TV 2

- 17 În paralel cu cauza în materie de ajutoare de stat privind măsurile de finanțare a TV 2 în perioada cuprinsă între anii 1995 și 2002, alte trei cauze în materie de ajutoare de stat privind TV 2 se aflau, de asemenea, pe rolul instanțelor: cauza privind recapitalizarea, cauza privind ajutorul de salvare și cauza privind restructurarea, care vor fi prezentate pe scurt mai jos.
- 18 Cauza privind recapitalizarea își are originea în rambursarea de către de TV 2 a ajutoarelor, ca urmare a deciziei din 2004, și privea recapitalizarea de către statul danez a TV 2. Prin decizia privind recapitalizarea din anul 2004, Comisia a aprobat recapitalizarea TV 2 în temeiul articolului 86 alineatul (2) CE (la acel moment). Această decizie a fost contestată în fața Tribunalului, care, în cauzele T-12/05 și T-16/05, a considerat că nu era necesar să se pronunțe asupra fondului cauzei întrucât măsurile de recapitalizare au fost strâns legate de decizia din 2004 și, prin urmare, trebuie să fie evaluate în ansamblu de către Comisie în legătură cu noua examinare a schemei de finanțare a TV 2 pentru perioada cuprinsă între anii 1995 și 2002.
- 19 Cauza privind ajutorul de salvare a apărut atunci când TV 2 s-a confruntat cu problemele legate de fluxul de lichidități, în anul 2008. Pe această bază, statul a decis să acorde societății TV 2 un ajutor de salvare sub forma unei facilități de

credit, care a fost aprobată ca ajutor de salvare de către Comisie prin decizia privind ajutorul de salvare. Această decizie a fost contestată în cadrul unei acțiuni în fața Tribunalului (cauza T-114/09), care a încetat ulterior.

- 20 Cauza privind restructurarea privea planul de restructurare notificat Comisiei de autoritățile daneze la 4 februarie 2009 prin intermediul unei acțiuni ulterioare deciziei privind ajutorul de salvare. Prin decizia privind restructurarea, Comisia a aprobat planul de restructurare cu anumite condiții, printre care posibilitatea ca TV 2 să introducă taxe pentru utilizatori finali (denumită în continuare „decizia privind restructurarea”). Această decizie a fost contestată în cadrul unei acțiuni în fața Tribunalului (cauza T-210/02), care a încetat ulterior.

Procedura națională privind schema de finanțare a TV 2 în perioada cuprinsă între anii 1995 și 2004

- 21 Prezenta cerere a fost introdusă de Viasat la 28 februarie 2006, însă a fost suspendată până la finalizarea diferitor serii de proceduri în fața instanțelor Uniunii privind schema de finanțare a TV 2.
- 22 În urma hotărârilor Curții de Justiție în cauzele C-649/15 P, C-656/15 P, C-657/15 P și C-660/15 P, s-a decis cu titlu definitiv că măsurile acordate în favoarea TV 2 în intervalul cuprins între anii 1995 și 2002 constituiau ajutor de stat care făcea obiectul notificării și care este compatibil cu piața internă în temeiul articolului 106 alineatul (2) TFUE. Aceste măsuri, inclusiv resursele transferate către posturile regionale (a se vedea cauza T-674/11) au fost acordate cu încălcarea obligației de standstill prevăzute la articolul 108 alineatul (3) TFUE. În continuare, este cert că ansamblul programelor (întreprinderii naționale) TV 2 ar putea fi considerat televiziune în serviciu public și că toate costurile aferente ar putea fi, astfel, considerate costuri de serviciu public (a se vedea cauza T-309/04).

Principalele argumente invocate de părțile din litigiul principal

Prima întrebare preliminară

Observațiile TV 2 și ale Ministerului Culturii

- 23 Potrivit TV 2 și Ministerul Culturii, trebuie să se facă o diferență fundamentală între compensațiile pentru obligația de serviciu public acordate în cadrul articolului 106 alineatul (2) TFUE și ajutoarele de stat acordate în temeiul articolului 107 alineatul (3) TFUE. În cazul TV 2 nu a existat niciun avantaj nejustificat în ceea ce privește dobânzile, astfel cum a fost cazul în Hotărârea CELF, deoarece costurile de finanțare externă într-o perioadă dată de ilegalitate ar fi dus numai la creșterea corespunzătoare a costurilor de serviciu public ale TV 2 și deoarece, având în vedere prezumțiile care au stat la baza deciziei din 2011, ar fi fost necesar să se majoreze în mod corespunzător compensațiile pentru obligația

de serviciu public acordată TV 2 astfel încât să se acopere deficitul rezultat și să se asigure capitalul propriu al TV 2 și capacitatea acesteia de a își îndeplini misiunea de serviciu public.

- 24 Compensațiile pentru obligația de serviciu public sunt caracterizate de faptul că întreprinderea care primește compensațiile are obligația de a furniza servicii în interes public într-un mod care constituie un obstacol în calea competitivității întreprinderii și care implică servicii pe care întreprinderea nu și le-ar fi asumat în mod liber în cazul în care ar fi operat în condiții de piață. Ajutoarele pentru servicii publice includ, de asemenea, aspectul că nivelul compensațiilor primite nu trebuie să depășească ceea ce este necesar pentru acoperirea costurilor nete legate de îndeplinirea obligațiilor de serviciu public și, eventual, un profit rezonabil.
- 25 Ca urmare a acestor caracteristici, în temeiul articolului 106 alineatul (2) TFUE, beneficiarii compensațiilor pentru obligația de serviciu public nu obțin un avantaj concurențial nejustificat de pe urma ajutorului. Nici chiar în cazul în care ajutorul însuși nu implică un avantaj concurențial, o plată anticipată nu va constitui, în sine, un avantaj concurențial nejustificat. Pe de altă parte, executarea silită a unei creanțe privind dobânda corespunzătoare perioadei de ilegalitate împotriva TV 2 va duce o situație în care activitățile de serviciu public ale TV 2 vor fi subcompensate și, prin urmare, la o denaturare a concurenței în favoarea concurenților TV 2, inclusiv a Viasat, punând în pericol îndeplinirea misiunii de serviciu public a TV 2. Rezultă că, deși obligația de standstill este aplicabilă, de asemenea, ajutoarelor acordate în temeiul articolului 106 alineatul (2) TFUE, nu există nicio obligație de a percepe dobânda corespunzătoare perioadei de ilegalitate pentru a neutraliza un avantaj nejustificat.
- 26 Aceasta ipoteză trebuie, în orice caz, să se aplice într-o situație precum cea din speță, în care ajutorul în cauză a fost declarat de Comisie, în decizia din 2011 și, ulterior, și în decizia privind recapitalizarea și în decizia privind restructurarea, ca fiind compatibil cu piața internă pe baza unei evaluări a situației financiare globale a întreprinderii de servicii publice în ansamblu, inclusiv a capitalizării sale. Se susține că a permite ca o creanță privind dobânda corespunzătoare perioadei de ilegalitate să fie admisă într-o astfel de situație înseamnă a lipsi de efect deciziile Comisiei și a aduce atingere competenței conferite Comisiei în temeiul articolului 106 alineatul (2) TFUE.

Observațiile Viasat

- 27 Viasat a susținut că ajutoarele pentru servicii publice aprobate în temeiul articolului 106 alineatul (2) TFUE nu sunt diferite de ajutoarele aprobate în temeiul articolului 107 alineatul (3) TFUE. Aceasta susține că dobânda corespunzătoare perioadei de ilegalitate trebuie, prin urmare, să fie plătită în ambele cazuri.
- 28 Viasat a făcut trimitere la Hotărârea pronunțată în cauza C-657/15 P, în care Curtea de Justiție a statuat că remunerația plătită TV 2 pentru serviciul public a

reprezentat un avantaj financiar pentru TV 2, deoarece a fost acordată cu încălcarea condițiilor stabilite în Hotărârea Altmark. În plus, în temeiul articolului 106 alineatul (2) TFUE, este posibil să se obțină un profit rezonabil în legătură cu îndeplinirea unei misiuni de serviciu public. În conformitate cu aceste dispoziții și astfel cum s-a menționat în decizia din 2011, TV 2 a reușit să acumuleze un profit total de 628,2 milioane DKK.

- 29 În sectorul televiziunii este recunoscută o definiție foarte largă a noțiunii de serviciu public, în care toate costurile TV 2 sunt considerate costuri de serviciu public. În opinia Viasat, pentru acest motiv, de multe ori este mai avantajoasă primirea unui ajutor în temeiul articolului 106 alineatul (2) TFUE decât în temeiul articolului 107 alineatul (3) TFUE. Există numeroase exemple de obligații contractuale de serviciu public în care întreprinderea încheie în mod voluntar acorduri cu statul în vederea furnizării unui serviciu public.
- 30 Ajutoarele pentru cultură, care au fost în discuție în cauza CELF, constituiau compensații pentru costurile legate de producția și exportul de cărți în limba franceză. Prin urmare, sunt în mare măsură comparabile cu ajutoarele pentru servicii publice din prezenta cauză. Nu ar fi firesc ca ajutoarele acordate în cauza CELF să fie tratate în mod diferit față de ajutoarele acordate TV 2.
- 31 În opinia Viasat, argumentele invocate de Ministerul Culturii și de TV 2 ar submina eficacitatea reală a notificării statelor membre și a obligației de standstill în domeniul ajutoarelor de stat acordate în temeiul articolului 106 alineatul (2) TFUE, întrucât într-o astfel de situație lipsa notificării nu ar avea niciun fel de consecințe. În plus, ar lăsa concurenții fără căi de atac și ar priva de efecte Hotărârea Altmark în cazul în care nu ar fi posibil ca respectivii concurenți să solicite plata dobânzii corespunzătoare perioadei de ilegalitate într-o situație precum cea din speță, în care ajutoarele au fost acordate cu nerespectarea articolului 108 alineatul (3) TFUE și cu nerespectarea condițiilor stabilite în Hotărârea Altmark în ceea ce privește transparența, achizițiile publice și funcționarea eficientă.

Aprecierea instanței de trimitere

- 32 Instanța de trimitere a arătat că, în conformitate cu jurisprudența Curții de Justiție, principalul obiectiv urmărit prin recuperarea unui ajutor de stat acordat în mod ilegal este de a se elimina denaturarea concurenței cauzată de avantajul concurențial obținut prin intermediul unui ajutor ilegal. Avantajul nejustificat pentru beneficiarului ajutorului – chiar și în cazul în care ajutorul este declarat ulterior compatibil – constă *inter alia* în neplata dobânzilor aferente cuantumului ajutorului compatibil pe care le-ar fi achitat dacă ar fi trebuit să împrumute această sumă de pe piață pe durata ilegalității: a se vedea hotărârea în cauza CELF, Hotărârea Eesti Pagar, C-349/17, punctul 130, și Hotărârea Residex Capital IV CV, C-275/10, punctele 33 și 34.

- 33 Instanța de trimitere constată, în această privință, că nu este cert că natura unei obligații de serviciu public, în temeiul articolului 106 alineatul (2) TFUE, sugerează că principiul juridic general privind ajutoarele de stat cu privire la dobânda corespunzătoare perioadei de ilegalitate în cazurile care implică încălcări ale obligației de standstill prevăzute la articolul 108 alineatul (3) TFUE nu trebuie să fie aplicabilă în cazurile privind ajutoarele de stat sub formă de compensații pentru obligații de serviciu public.
- 34 Ajutorul acordat unei întreprinderi care asigură un serviciu public este acordat pentru îndeplinirea unei misiuni de serviciu public, iar nu în scopul compensării sarcinii asociate plății dobânzii corespunzătoare perioadei de ilegalitate. Plata în sine a dobânzii corespunzătoare perioadei de ilegalitate ar putea fi cu greu considerată a constitui îndeplinirea unei obligații de serviciu public.
- 35 Pentru acest motiv, apare ca îndoielnic aspectul dacă se poate afirma, din punct de vedere strict juridic, că plata dobânzii corespunzătoare perioadei de ilegalitate crește costurile beneficiarului ajutorului asociate cu furnizarea activităților de serviciu public. Pentru același motiv, nu pare a fi corect *prima facie* argumentul invocat de TV 2 și de Ministerul Culturii potrivit căruia aplicarea dobânzii corespunzătoare perioadei de ilegalitate ar conduce la o „subcompensare” pentru îndeplinirea de către întreprinderea de servicii publice a misiunii sale.
- 36 Aplicarea dobânzii corespunzătoare perioadei de ilegalitate nu înseamnă întotdeauna că o întreprindere care prestează un serviciu public nu va dispune de resursele necesare pentru îndeplinirea obligației sale de serviciu public, având în vedere faptul că Hotărârea Altmark este bazată, în definitiv, pe prezumția că, în funcție de circumstanțe, poate fi recunoscut un oarecare profit în cadrul unei măsuri de ajutor compatibile în temeiul articolului 106 alineatul (2) TFUE. Pe de altă parte, nu poate fi exclusă, de asemenea, posibilitatea ca o întreprindere care a primit alte ajutoare decât ajutoarele pentru servicii publice să sufere o pierdere netă într-o activitate susținută prin ajutoare și care este afectată de o cerere de plată a dobânzii corespunzătoare perioadei de ilegalitate. În această privință, este posibil ca întreprinderea în cauză, ca urmare a formulării unei cereri de plată a dobânzii corespunzătoare perioadei de ilegalitate, să fie nevoită să își înceteze activitatea susținută prin ajutoare și, prin urmare, ca ajutoarele de stat să nu producă efectul dorit în același mod cu cel preconizat în legătură cu o întreprindere de servicii publice.
- 37 Instanța de trimitere este conștientă de faptul că, în funcție de împrejurări, plata dobânzii corespunzătoare perioadei de ilegalitate va însemna că beneficiarul ajutoarelor pentru servicii publice va putea supraviețui numai dacă primește o infuzie de capital și, prin urmare, că o infuzie de capital poate fi necesară pentru ca statul să atingă obiectivul pe care ajutoarele urmăresc să îl promoveze. Acest lucru poate fi însă valabil și în cazul altor beneficiari ai ajutoarelor. În plus, este evident că compatibilitatea unui astfel de ajutor nou într-un anumit caz trebuie să fie evaluată în funcție de necesitățile în materie de ajutoare pe care întreprinderea le-ar putea avea la momentul respectiv, în același mod în care trebuie evaluate

pierderile neprevăzute pe care fiecare beneficiar al ajutoarelor trebuie să le fi suferit.

A doua întrebare preliminară

Observațiile TV 2 și ale Ministerului Culturii

- 38 TV 2 și Ministerul Culturii consideră că resursele transferate către posturile regionale (aproximativ 2 miliarde DKK) (denumite în continuare „resursele regionale”) trebuie să fie deduse din cuantumul de bază care urmează să fie utilizat la calcularea unei eventuale creanțe legate de dobânda corespunzătoare perioadei de ilegalitate în prezenta cauză.
- 39 În acest context, TV 2 și Ministerul Culturii susțin că în mod greșit Viasat, referindu-se la Hotărârea Tribunalului pronunțată în cauza T-674/11, afirmă că resursele regionale constituiau plata de către TV 2 a unei remunerații în favoarea posturilor regionale pentru difuzarea de programe regionale în intervalele regionale și că resursele au redus o sarcină care, în caz contrar, ar fi revenit societății TV 2.
- 40 Statul danez a ales să organizeze misiunea de serviciu public impusă întreprinderii TV 2 în ansamblu în așa fel încât aceasta a fost divizată într-o obligație regională și o obligație la nivel național impusă fiecărei întreprinderi independente din cadrul TV 2 în ansamblu. Obligația de a difuza programe regionale a revenit și revine în continuare posturilor regionale, în timp ce obligația la nivel național urma să fie îndeplinită de întreprinderea națională. Astfel, unica obligație a TV 2 era să completeze cu programe grila de programe la nivel național și să aloce timp de emisie posturilor regionale, oferindu-le acces la intervale de emisie în grila de programe la nivel național în care acestea puteau difuza programe regionale. Posturile regionale, la rândul lor, aveau obligația de a produce și de a difuza programe regionale în cadrul acestor intervale.
- 41 Resursele regionale au reprezentat compensația acordată de statul danez posturilor regionale pentru îndeplinirea obligației acestora de a difuza programe de televiziune regionale. Resursele nu au redus nicio „sarcină” a întreprinderii naționale sub forma unui „obligații regionale”. Întreprinderea națională nu avea o astfel de obligație în temeiul legislației daneze.
- 42 Astfel, în perioada cuprinsă între anii 1997 și 2002, TV 2 a acționat exclusiv ca intermediar care transfera resursele regionale și nu a obținut niciun avantaj din aceasta. TV 2 nu a obținut nici mai mult sau nici mai puțin din îndeplinirea misiunii de intermediar în perioada cuprinsă între anii 1997 și 2002 față de perioada anterioară anului 1997, atunci când fondul TV 2, fără intervenția TV 2 în calitate de intermediar, a transferat compensația acordată de stat posturilor regionale, sau față de perioada ulterioară anului 2002, atunci când posturile regionale și-au primit partea lor din resursele provenite din taxa de radiodifuziune direct de la DR.

- 43 Prin urmare, faptul că schema prin care TV 2 transfera, în calitate de intermediar, resursele regionale a fost pusă în aplicare fără aprobarea prealabilă a Comisiei potrivit articolului 108 alineatul (3) TFUE nu a conferit TV 2 nici un avantaj în ceea ce privește dobânzile, nici o îmbunătățire nejustificată a poziției sale pe piață. În ceea ce privește resursele regionale, important este, prin urmare, mai ales că acestea nu au avut efectele ilicite la care face referire Curtea de Justiție în hotărârea sa în cauza CELF.
- 44 TV 2 și Ministerul Culturii au făcut referire la considerentul (194) al deciziei din 2011, în care se afirmă că, deoarece sumele au fost transferate către TV 2 și apoi transferate posturilor regionale, Comisia a inclus aceste sume în calcule atât sub formă de venituri, cât și sub formă de cheltuieli, ceea ce, în mod concret, înseamnă că nu au influențat evaluarea Comisiei privind proporționalitatea. În mod similar, în cursul procedurii privind cauza T-6[74]/11, Comisia a susținut că TV 2 nu era beneficiara ajutorului care a fost transferat către posturile regionale și că aceasta nu a obținut niciun avantaj ca urmare a rolului său de intermediar. Prin urmare, potrivit Comisiei, TV 2 nu ar putea fi obligată să plătească dobânda corespunzătoare perioadei de ilegalitate pentru quantumul ajutoarelor. În opinia Comisiei, aceasta vine în susținerea tezei că, din acest punct de vedere, TV 2 nu avea calitate procesuală în privința deciziei atacate.
- 45 TV 2 și Ministerul Culturii au făcut referire la punctul 41 litera (a) (nota de subsol 65) din Comunicarea privind cooperarea, în care se menționează că impozitele plătite în funcție de valoarea nominală a ajutorului pot fi deduse în vederea recuperării dobânzii corespunzătoare perioadei de ilegalitate, precum și la Comunicarea privind recuperarea ajutorului de stat, în care se afirmă că, la calcularea sumei care urmează să fie rambursată, autoritățile naționale pot ține seama de impactul normelor fiscale, astfel încât numai quantumul net să fie recuperat de la beneficiar.
- 46 În sfârșit, TV 2 și Ministerul Culturii au făcut trimitere la Hotărârea Tribunalului pronunțată în cauza T-459/93, în care se afirmă că, la recuperarea, în temeiul unei decizii a Comisiei, a ajutorului de stat ilegal și incompatibil, autoritățile naționale pot, în principiu, să deducă anumite sume în temeiul normelor naționale. TV 2 și Ministerul Culturii susțin că situația din prezenta cauză în care TV 2 a transferat resursele provenite din taxa de radiodifuziune posturilor regionale (ca echivalent minim la nivelul anului 1996) în conformitate cu o obligație prevăzută în Legea privind transmisiile de radio și televiziune prezintă asemănări cu situația în care o parte din valoarea ajutorului este plătită autorităților fiscale ca urmare a unei obligații fiscale prevăzute de lege.

Observațiile Viasat

- 47 Viasat a contestat argumentația invocată de TV 2 și de Ministerul Culturii. Viasat a susținut că rezultă din cuprinsul punctului 51 din hotărârea în cauza CELF că alocarea unui ajutor de stat ilegal generează un avantaj pentru beneficiar, corespunzător cheltuielilor cu dobânzile care ar fi fost suportate în cazul în care o

sumă echivalentă cu cuantumul întregului ajutor compatibil ar fi fost împrumutată în condiții de piață. Plata dobânzii corespunzătoare perioadei de ilegalitate este concepută în așa fel încât să neutralizeze tocmai acest avantaj. Întrucât întregul cuantum al ajutorului acordat societății TV 2 constituia ajutor de stat compatibil în temeiul articolului 107 TFUE, dobânda corespunzătoare perioadei de ilegalitate trebuie, prin urmare, să fie plătită pentru întregul cuantum.

- 48 Viasat a subliniat în continuare că Tribunalul, în cauza T-674/11 (punctele 152-173), și Curtea de Justiție, în cauza C-649/15 P (punctele 48-58), au respins argumentul potrivit căruia resursele regionale ar trebui să fie deduse din cuantumul ajutorului, la fel cum instanțele Uniunii au respins argumentația dezvoltată de Comisie în cauză, deoarece în decizia în litigiu nu se regăsea niciun element care să sprijine o astfel de poziție.
- 49 În opinia Viasat, resursele regionale au redus o sarcină care, în caz contrar, ar fi revenit societății TV 2, și anume obligația de a produce și de a difuza programe regionale. Potrivit Viasat, resursele regionale erau, în realitate, remunerații plătite de TV 2 posturilor regionale pentru un serviciu pe care, altfel, TV 2 ar fi trebuit să îl cumpere de la un alt furnizor.
- 50 Viasat a susținut de asemenea că, deși TV 2 era supus unei obligații de drept public de a transfera o sumă minimă anuală posturilor regionale, nu s-a precizat modul în care această sumă trebuia să fie finanțată, inclusiv dacă aceasta urma să provină din veniturile din taxa de radiodifuziune sau din veniturile din publicitate ale TV 2. Prin urmare, TV 2 a decis ea însăși care surse de venituri urmau a fi utilizate pentru remunerația acordată posturilor regionale. Obligația TV 2 de a finanța activitățile posturilor regionale ar fi fost aceeași și în cazul în care TV 2 nu ar fi primit resursele provenite din taxa de radiodifuziune: a se vedea hotărârea Tribunalului în cauza T-674/11, punctul 173.
- 51 Viasat susține că nu reiese din Comunicarea privind recuperarea ajutorului de stat sau din Comunicarea privind cooperarea că pot fi făcute deduceri pentru altceva decât pentru impozit în cadrul unei cereri de recuperare. Același lucru este valabil și pentru cauza T-459/93 menționată anterior. Cele trei surse se referă numai la plățile fiscale și nu prevăd un principiu general conform căruia nu ar trebui să existe o rambursare a resurselor provenite din ajutoare. În opinia Viasat, transferul resurselor de către TV 2 către posturile regionale nu poate fi comparat cu plata impozitelor. În cazul plății impozitelor, resursele sunt deja datorate statului și, prin urmare, recuperarea va presupune efectiv o plată dublă, ceea ce nu este cazul aici.

Aprecierea instanței de trimitere

- 52 Instanța de trimitere a observat că deciziile Comisiei se referă numai la postul de televiziune național TV 2. Posturile regionale, în schimb, nu au făcut obiectul deciziilor Comisiei și, în consecință, prin natura lor acestea nu sunt beneficiare ale ajutoarelor în sensul respectivelor decizii. Un aspect subiacent în cadrul acestei întrebări preliminare este, de asemenea, acela că transferurile efectuate de TV 2

către posturile regionale nu au fost deduse în cuantumul considerat drept ajutor de stat acordat TV 2 de către organismele Uniunii. Astfel, se poate afirma că sumele care au fost transferate posturilor regionale, indiferent dacă au fost calificate drept ajutor, sunt, în realitate, deduse din avantajul net conferit societății TV 2 prin intermediul ajutorului respectiv.

- 53 Instanța de trimitere consideră că nu este adecvată caracterizarea alocării resurselor de către TV 2 în favoarea posturilor regionale în perioada cuprinsă între anii 1997 și 2002 drept remunerație plătită posturilor regionale pentru difuzarea de programe în intervalele regionale. Realitatea a fost că, în cursul anilor respectivi, societății TV 2 i-a fost alocată partea din resursele provenite din taxa de radiodifuziune pe care posturile regionale o primiseră până atunci din fondul TV 2, iar sarcina de a aloca resurse posturilor regionale a revenit, în consecință, societății TV 2, întrucât aceasta din urmă urma să aloce o sumă care trebuia să corespundă cel puțin sumei primite până atunci de posturile regionale din fondul TV 2.
- 54 Interpretarea legislației daneze din perioada cuprinsă între anii 1997 și 2002, care a fost utilizată ca temei de Tribunal pentru calificarea resurselor regionale drept ajutoare de stat în cauza T-674/11, nu este obligatorie în sensul prezentei cauze, întrucât stabilirea interpretării corecte a legislației daneze în cadrul unui litigiu în fața unei instanțe daneze este o sarcină care aparține instanței daneze respective. Acest lucru este, de asemenea, valabil în ceea ce privește răspunsul Curții de Justiție la întrebările preliminare adresate în prezenta cauză. Instanța de trimitere a clarificat faptul că litigiul din prezenta cauză nu privește calificarea resurselor regionale drept ajutoare de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) TFUE. Această calificare nu este contestată în prezenta cauză. Prezenta cauză se referă exclusiv la aspectul legat de consecințele care derivă din nerespectarea articolului 108 alineatul (3) TFUE, inclusiv de interpretarea legislației daneze care ar trebui să reprezinte temeiul examinării de către Curtea de Justiție a aspectelor de drept al Uniunii invocate.
- 55 Instanța de trimitere este de acord cu Ministerul Culturii și cu TV 2 asupra faptului că Hotărârea CELF nu abordează problema dacă o eventuală obligație de a plăti dobânda corespunzătoare perioadei de ilegalitate poate fi extinsă pentru a se aplica de asemenea în legătură cu ajutoare care, în realitate, sunt transferate către alte întreprinderi.

A treia întrebare preliminară

Observațiile TV 2 și ale Ministerului Culturii

- 56 TV 2 și Ministerul Culturii au susținut că veniturile din publicitate din anii 1995 și 1996 care au fost transferate de la TV 2 Reklame A/S prin fondul TV 2 (aproximativ 1,5 miliarde DKK) (denumite în continuare „venituri din publicitate”) trebuie să fie deduse din suma care urmează să fie aplicată în calculul unei eventuale cereri de plată a dobânzii corespunzătoare perioadei de ilegalitate.

Opinia lor este că veniturile din publicitate au constituit plata pentru punerea de către TV 2 la dispoziția unor agenții de publicitate private a timpilor de publicitate. Calificarea resurselor drept ajutoare de stat a fost datorată exclusiv faptului că, până în anul 1997, veniturile au fost direcționate de la agențiile de publicitate prin intermediul a două entități deținute de stat, TV 2 Reklame A/S și fondul TV 2. Cu toate acestea, potrivit societății TV 2 și Ministerului Culturii, TV 2 nu a obținut prin această schemă mai mult sau mai puțin decât concurenții săi de pe piața de publicitate televizată și nici nu a obținut mai mult sau mai puțin în perioada ulterioară anului 1997, când TV 2 însăși era responsabilă pentru timpul său de transmisie dedicat publicității și în care veniturile din publicitate nu au fost calificate drept ajutoare de stat. Potrivit societății TV 2 și Ministerului Culturii, aceasta înseamnă că veniturile din publicitate nu au condus la o îmbunătățire nejustificată a poziției concurențiale a TV 2, astfel cum se precizează în Hotărârea CELF și că, în consecință, sumele respective nu ar trebuie să fie incluse în calculul unei eventuale cereri de plată a dobânzii corespunzătoare perioadei de ilegalitate.

Observațiile Viasat

- 57 Viasat a susținut că argumentația dezvoltată de TV 2 și de Ministerul Culturii este în contradicție cu hotărârea Curții de Justiție pronunțată în cauza C-657/15 P, în care s-a statuat că întregul quantum al ajutoarelor acordate societății TV 2, inclusiv veniturile din publicitate, constituiau ajutoare de stat. Consecința imediată a acestei situații este că veniturile nu ar trebui să fie considerate doar o plată către TV 2 pentru serviciile TV 2, deoarece în acest caz nu ar mai fi ajutoare de stat. Curtea de Justiție și-a întemeiat această poziție *inter alia* pe faptul că TV 2 nu ar fi primit resursele în niciun caz.
- 58 Veniturile din publicitate s-au acumulat în fondul TV 2, din care puteau fi utilizate și în alte scopuri decât pentru finanțarea TV 2. Așadar, era vorba despre resurse ale statului puse la dispoziția societății TV 2, care putea ulterior să le utilizeze în activitățile sale. Potrivit Viasat, TV 2 a obținut astfel un avantaj în ceea ce privește dobânzile în virtutea faptului că resursele au fost puse la dispoziție înainte ca Comisia să își fi dat aprobarea.

Aprecierea instanței de trimitere

- 59 După cum s-a menționat mai sus, părțile din litigiul principal au opinii divergente cu privire la aspectul dacă profitul TV 2 Reklame A/S ar putea fi utilizat numai pentru a acoperi necesitățile de finanțare ale TV 2 și dacă TV 2 avea dreptul legal la veniturile în cauză. Instanța de trimitere solicită Curții de Justiție, în răspunsul la cea de a treia întrebare preliminară, să se bazeze pe interpretarea legislației daneze enunțată mai sus de instanța de trimitere. Curtea de Justiție este, așadar, invitată să răspundă la întrebare pornind de la premisa că, în anii 1995 și 1996, TV 2 nu avea dreptul legal la (toate) veniturile din publicitate obținute din punerea la dispoziție de spații publicitare în grila de programe a TV 2. Prin urmare, Curtea

de Justiție poate să se bazeze cu privire la acest aspect pe interpretarea legislației daneze, astfel cum este prezentată în considerentul (81) și următoarele ale deciziei din 2011.

- 60 În plus, instanța de trimitere consideră că merită să se analizeze dacă încălcarea obligației de standstill în această privință a conferit, în realitate, societății TV 2 un avantaj de trezorerie în legătură cu veniturile din publicitate. Astfel, se poate argumenta că deciziile luate de către ministrul Culturii de a transfera resurse de la TV 2 Reklame către fondul TV 2 și din acest fond către TV 2 au reprezentat un tratament preferențial acordat TV 2, care, dacă ar fi fost respectate normele de notificare, nu ar fi putut fi aplicat până când Comisia ar fi aprobat efectuarea transferurilor, fie în mod general, fie pe o bază anuală.

Scurtă prezentare a motivării cererii de decizie preliminară

- 61 Pentru ca instanța de trimitere să se poată pronunța cu privire la cererile prezentate de reclamantă în ceea ce privește plata dobânzii corespunzătoare perioadei de ilegalitate, trebuie, mai întâi, să obțină o decizie cu privire la o serie de aspecte în materie de drept al Uniunii care nu par să fi fost clarificate în jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene.